

Vurdering af den kirkelige situation i lyset af et kommende ritual for velsignelse eller vielse af homoseksuelle

Oplæg ved Henrik Højlund ved Evangelisk Luthersk Netværks kirkefest d.24. september 2011

Indledningsvis vil jeg sætte den tykkeste streg under noget, vi aldrig må glemme i al den ballade, der bliver og forhåbentligt vil blive ved med at være omkring et ritual for velsignelse eller vielse af homoseksuelle: Vi må ikke glemme menneskene. Og vi må ikke glemme sammenhængen mellem ord og handling. Vi må aldrig stoppe ved pæne forsikringer om, at vi bestemt ikke er imod homoseksuelle, men kun imod synden.

Det er vel ikke løgn at sige, at kun i den grad kristne med homoseksuelle følelser i særlig grad føler sig velkomne i vore menigheder og fællesskaber, er vores nej til et ritual troværdigt.

Jeg anbefaler meget bogen "Mine homoseksuelle venner" til mere indsigt sagen og i dem, der for alvor har bukserne på.

I øvrigt siger bogens interviewede homoseksuelle meget tydeligt, at de ønsker en kirke, der taler tydeligt.

Hvad er status i ritual-sagen?

Jeg ved ikke mere, end enhver har kunnet læse sig til i aviserne. Inden valgkampen blev det et valgløfte-tema, at vi snart ville få et ritual. Vi kan jo håbe, det går som med så mange andre valgløfter. Men det er vel tvivlsomt.

Signaler fra rød blok tyder på, at vi kan gå hen at få et mere radikalt ritual-udspil end det, der er stillet i udsigt i den kirkeministerielle rapport. Flere i den kommende regering har talt for et kønsneutralt ægteskabsritual.

Hvad er på spil i sagen?

Jeg tror, at vor egen tro dybest set er på spil. Vores eksistens som kristne. Den sunde lære, som hele tiden er en nødvendig næring for troen, er på spil.

Startskuddet til ELN kom, da daværende formand i Indre Mission, Christian Poulsen ringede rundt til 6 præster, deriblandt undertegnede, i 2004. Det skete på et tidspunkt, hvor der blev varslet et kommende kirkeligt ritual. Christian Poulsens melding i telefonen var: 'Jeg vil ikke tage ansvaret for, at vi med denne sag får en tilsvarende tilpasning, som vi har fået med andre sager. (Som f.eks. sagen om kvindelige præster). Vi kan ikke lade det stå denne gang med behørig protest. Vi må gøre noget...'

Man kan spørge: I hvor mange år skal vi have ritualen, før vi har vænnet os så meget til det som en del af den daglige kirkelige virkelighed, at vi har lært at leve med uenigheden – at vi har lært at synge med på omkvædet: 'Det vigtigste er jo, at vi er enige om evangeliet.'

Tilvænningen er allerede begyndt, tror jeg. Også blandt os.

Det omkvæd har det store flertal af biskopperne har sunget på længe. Spørgsmålet om vielse/velsignelse af homoseksuelle anfægter ikke læren om retfærdiggørelse af tro alene, har de sagt.

Men det er jo ikke sandt. For retfærdiggørelse af tro alene er også altid et spørgsmål om, hvad der er synd. Hvis ikke der bliver talt klart og bibelsk om synden, så bliver retfærdiggørelsen af synderen til retfærdiggørelse af synden.

Retfærdiggørelse ved tro alene handler bl.a. om, at vi får Kristi retfærdighed ufortjent **i modsætning** til vores egen **uretfærdighed**. Men skal det give mening, er det fordi der i bunden af alt er en fælles og almengyldig forpligtelse på den rette færd. På bundlinjen er og forbliver ondt ondt og godt godt. Ondt og godt kan ikke skiftes ud eller veksles med hinanden. Synden kan ikke skifte ansigt fra sogn til sogn, fra præst til præst, fra menneske til menneske. Det her handler selvfølgelig ikke om, at der ikke oppe over bundlinjen kan være noget relativt med godt og ondt. For nu at tage tre klassikere fra nyere tid: Kort, dans, alkohol - vi har for længst indset, at de - plus så meget andet - ikke kan tilkendes status af absolut og eviggyldigt

ondt.

Men vil man ud af det udlede, at synd helt igennem er relativ, individuel, udelukkende bestemt af tid, sted og omstændigheder, så er man ikke bare i færd med at relativere synden, men også retfærdiggørelsen, nåden og tilgivelsen. Og så bliver retfærdiggørelsen af mennesket til syvende og sidst retfærdiggørelsen af menneskets faktiske liv. Retfærdiggørelsen bliver en slags 'du er god nok, som du er'.

Hvis retfærdiggørelsen af synderen sker med en relativiserende syndsforståelse, så bliver retfærdiggørelsen også relativiseret, Kristi forsonergerning bliver relativiseret. Det vil sige, den flyder ud og bliver et meget alment udsagn om Guds kærlighed, Guds medfølelse, Guds 'du er god nok', Guds solidaritet. Guds retfærdiggørelse bliver i virkeligheden mennesket, der retfærdiggør sig selv dér, hvor det synes, det har behov for det. Det bliver, som Bonhoeffer sagde: Det bliver en "nåde, vi har - med os selv." En nåde vi tildeler os selv. Hvis ikke vi vil have nåden fra ham, som også sætter normen for godt og ondt, så får vi kun nåden fra os selv. Man skal være en meget kreativ bibelfortolker, hvis man skal kunne fortolke sig væk fra Biblens ord om, at homoseksuel praksis er synd. Den meste radikale bortfortolkning består i, at man simpelthen pensionerer Biblen endegyldigt som Kirkens rettesnor.

Et meget tydeligt udtryk for det sås i et interview med ægteparret Müller, henholdsvis professor i Det nye testamente og præst. Interviewet drejede sig netop om sammenhængen mellem velsignelse af homoseksuelle og kirken og Biblen. Med umisforståelig klarhed gjorde de op med kirkens klassiske opfattelse af Biblen som Guds ord: "Fra nærmest at have været Guds ord, som talte direkte til mennesker til alle tider, er Biblen blevet et stykke bevidsthedshistorie, der fortæller om, hvordan antikke mennesker dannede sig forestillinger om det guddommelige og forstod mennesketilværelsen."

De fleste vælger nok en mellemløsning: Man lægger Biblen på hylden i dét spørgsmål. Biblen er i det stykke tids- og kultur-bestemt. Vi er et andet sted i dag, siger man.

Men det fortolkningspring gør man ikke omkostningsfrit. Det koster på mere end det ene område. Det er i virkeligheden begyndelsen til, at man lægger Biblen på hylden mere generelt. Homoseksualitet er jo kun ét eksempel ud af mange på, at Biblen lægges på hylden. Nævnt i flæng: Mon ikke man kan finde Gud og frelse gennem andre religioner, mon ikke alle bliver frelst til syvende og sidst, mon ikke Jesu opstandelse nærmest er en billedfortælling, mon ikke Gud er bedst tjent med et lille g foran. Enden på den vise kunne man læse for nogle uger siden i præsternes fagblad, hvor sognepræst Kristina Nilsson i Kolding skrev: "Tiderne ændrer sig, og troen på den kristne Gud og hans forhold til vores liv udvikler sig med det! (...) Gud udvikler sig med sin verden."

Det er ikke alle ja-sigere til et ritual, der er der. Jeg ved det godt. Men de har dybest set intet værn for sig selv eller os andre mod at ende der.

Hvad gør ELN?

Vi gør, hvad vi kan for at begrænse skaderne mest muligt. Og i den sammenhæng: forhale sagen mest muligt. Vi prøver at udnytte enhver mulighed for at forlænge fristen.

Men vi ønsker ikke at være naive. Vi vil forholde os nøgternt til et realistisk scenarium – at vi får ritualen.

Vi havde sidste år et udvalg, som arbejdede med skrivelser og tanker om, hvad vi gør, når ritualen kommer.

Vi har lige nedsat et nyt ad-hoc-udvalg, hvis opgave består i at overveje og videregive konkrete tiltag ved ritualens indførelse. I kan hjælpe os i dag ved kirkefesten ved at give jeres besyv med på planchen!

Når det drejer sig om konkrete handlingstiltag, vil menighedsnetværk og frimenighedsnetværk spille en vigtig rolle. Også simpelt medlemskab af ELN. Jf. den hvervekampagne, der snart bliver sat i gang. Ved medlemskab tager man medansvar og

tilkendegiver delagtighed i et tværgående kirkeligt fællesskab med bibelsk holdning og retning, som er i underskud i folkekirken.

Også muligheden for åndelig vejledning/tilsyn vil blive et oplagt redskab.

Og selvsagt vil ELNs røst være hørlig ved ritualets indførelse.

Jeg vil vende tilbage til menneskene, dem det hele drejer sig om, de homoseksuelle - og os alle (!):

Et ritual betyder et total svigt af de homoseksuelle selv. Man har ikke noget evangelium længere til dem. Kun falsk trøst. Til dem og til os alle.

En svensk sognepræst, Erik Johansson, en af de interviewede i "Mine homoseksuelle venner" har sagt: "En kirke, som ikke accepterer kønsneutralt ægteskab siges at være ekskluderende. Men vi, der kæmper med homoseksuelle følelser, og som ønsker at leve et liv i afholdenhed, vil omvendt opleve det som et svig, hvis kirken bekræfter og velsigner det kønsneutralt ægteskab. (...) Det vil opleves som en nedvurdering af vores forsøg på at leve et liv i efterfølgelse af Kristus. Her må kirken vælge: Hvilke grupper vil man værne, og hvilken livsstil vil man støtte? (...) For mig bliver spørgsmålet: Findes jeg? Eller er det sådan, at personer med mit syn på seksualitet ikke har nogen plads i den svenske kirke?"